

¹Zavod za stomatološku protetiku ♦ Stomatološki fakultet
Sveučilište u Zagrebu ♦ Gundulićeva 5 ♦ 10000 Zagreb

²Klinički zavod za dijagnostičku i intervencijsku radiologiju

Klinička bolnica "Sestre milosrdnice" ♦ Vinogradska 29 ♦ 10000 Zagreb

³Poliklinika za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju "Dr. Drago Čop"
Mihanovića 3 ♦ 10000 Zagreb

USPOREDBA ULTRAZVUKA S MAGNETSKOM REZONANCIJOM U DIJAGNOSTICI EFUZIJE TEMPOROMANDIBULARNOG ZGLOBA - PREGLED LITERATURE S PRIKAZOM BOLESNIKA

COMPARISON OF ULTRASONOGRAPHY WITH MAGNETIC RESONANCE IMAGING IN THE DIAGNOSIS OF TEMPOROMANDIBULAR JOINT EFFUSION - LITERATURE REVIEW WITH A CLINICAL REPORT

Tomislav Badel¹ ♦ Ivan Krolo² ♦ Dijana Podoreški² ♦ Ladislav Krapac³ ♦ Sonja Kraljević Šimunković¹

Svrha rada je analiza komparativne primjene magnetske rezonancije i ultrazvuka u dijagnostici temporomandibularnih poremećaja, kao i prikaz bolesnice s diskopatijom i efuzijom temporomandibularnog zgloba. Dijagnostika magnetskom rezonancijom, za razliku od klasične rentgenografije temporomandibularnog zgloba (TMZ-a), omogućuje analizu hrskavičnih zglobnih površina, položaja i strukture zglobnog diska te dijagnostike zglobne efuzije. Ultrazvuk je lakoprimejnija i jeftina metoda pregleda TMZ-a, ali s vrlo ograničenom mogućnošću prikaza unutarzglobnih struktura, napose diska. Međutim, ultrazvukom je moguće provesti predliminarnu dijagnostiku kojom se prikazuje periartikularna miškulatura, parotidne žljezde te utvrđuje efuzija u unutarzglobnom prostoru. Tijekom 8-mjesečnog praćenja 31-godišnje bolesnice je liječena okluzijskom udlagom, fizioterapijom i vježbama po Schulteu te lokalnom primjenom ketoprofenskog lijeka *Fastum gel*. Bolesnica je patila od iznenadne boli koja se pojavila prije dva mjeseca u području desnog TMZ-a, a od tada je teško otvarala usta i otežano žvakala. Klinički su utvrđene diskretne krepitacije praćene bolovima kod

aktivnog otvaranja usta i bolnost bilaminarne zone tijekom pasivnih kompresija. Aktivno otvaranje usta iznosilo je 45 mm, uz bol 6,0 na AVS skali (0-10) i bez bolova na palpaciju. Klinički je dijagnosticiran anteriorni pomak diska i eventualno osteoartritične promjene desnog TMZ-a. Magnetskom rezonancijom potvrđen je u desnom TMZ-u anteriorni pomak bez repozicije sa znakovima osteoartritisa (osteofit, subhondralna skleroza-cija) te upalni eskudat, što je potvrđeno i ultrazvučnim pregledom. U lijevom zglobu asimptomatski također bio je anteriorni pomak diska bez repozicije uz pravilne konture zglobnih struktura. Osim nošenja okluzijske udlage, pacijentica je fizioterapijom postigla bezbolno stanje. Magnetska rezonancija je zlatni standard kojim se potvrđuje status diska i struktura zglobnih površina. S obzirom na izbor tehnika snimanja i dijagnostičkih mogućnosti magnetske rezonancije, T1 mjereno vrijeme služi za anatomske prikaz zgloba, a T2 mjenim snimkama može prikazati vaskularizacija redtrodiskusnog tkiva kao i zglobnu efuziju.

Ključne riječi: temporomandibularni zglob, magnetska rezonancija, ultrazvuk, efuzija, fizioterapija